

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
Departament Polityki Europejskiej i
Współpracy z Zagranicą

Przegląd Międzynarodowy

Unia Europejska

UE

➤ **Przyjęcie przez Parlament Europejski dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych**

29 listopada 2007 roku Parlament Europejski zatwierdził bez poprawek, wspólne stanowisko Rady Unii Europejskiej w sprawie nowej dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych. Dyrektywa unowocześnia przepisy regulujące europejski przemysł audiowizualny i tworzy kompleksowe ramy prawne obejmujące wszystkie audiowizualne usługi medialne – w tym usługi na żądanie. Nowa dyrektywa dotycząca audiowizualnych usług medialnych umożliwi sektorowi audiowizualnemu przeprowadzenie daleko idących zmian w celu dostosowania się do rozwoju rynku i postępu technicznego oraz zmieniających się przyzwyczajzeń widzów wynikających z konwergencji mediów. Dyrektywa jest wynikiem porozumienia politycznego osiągniętego w maju przez Parlament Europejski i Radę dotyczącego głównych celów i przepisów, takich jak nowy zakres obejmujący wszystkie audiowizualne usługi medialne, elastyczniejsze przepisy dotyczące reklamy, ramy prawne dla lokowania produktu, nowe prawa obywatelskie i stała ochrona podstawowych wartości europejskich. Dyrektywa jest spójna z innymi najnowszymi inicjatywami Komisji, takimi jak europejska strategia na rzecz telewizji mobilnej, plan maksymalizacji korzyści z dywidendy cyfrowej i nowy program wsparcia MEDIA 2007.

Tekst dyrektywy będzie opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej do końca roku a następnego dnia wejdzie ona w życie. Od tego dnia państwa członkowskie będą miały 24 miesiące na transpozycję nowych przepisów do ustawodawstwa krajowego, tak aby przepisy te w pełni obowiązywały w 2009 r. Komisarz Reding niedawno poprosiła państwa członkowskie, aby dokonywały transpozycji dyrektywy nie wprowadzając zbyt wielu bardziej rygorystycznych przepisów krajowych, które uniemożliwiłyby krajowemu przemysłowi audiowizualnemu czerpanie pełnych korzyści ze swobody, jaką daje wspomniana dyrektywa. Informacje na ten temat ukazały się w Przeglądach Międzynarodowych z grudnia 2005 roku, listopada i grudnia 2006 roku, oraz maja i października 2007 roku (<http://www.krrit.gov.pl/przeglاد/pm.htm>).

Źródło: European Commission, Commission welcomes start of a new era for Europe's audiovisual media, IP/07/1809, Brussels, 29 November 2007

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1809&format=HTML&aged=0&language=PL&guiLanguage=en>
http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/037-14053-332-11-48-906-20071128IPR14028-28-11-2007-2007-false/default_en.htm

➤ Komisja Europejska rozpoczęła proces rewizji pakietu dyrektyw telekomunikacyjnych

13 listopada br. Komisja Europejska przedstawiła Parlamentowi Europejskiemu pakiet reform unijnych przepisów w dziedzinie telekomunikacji. Dzięki reformie Komisja chce umożliwić obywatelom korzystanie z lepszych i tańszych usług łączności elektronicznej, niezależnie od miejsca zamieszkania lub celu podróży w granicach UE oraz bez względu na to, czy korzystają z telefonów komórkowych, szerokopasmowego dostępu do Internetu lub telewizji kablowej. W dokumencie tym Komisja proponuje wzmocnienie praw konsumenckich, zapewnienie konsumentom większego wyboru poprzez umocnienie konkurencji pomiędzy operatorami telekomunikacyjnymi, wspieranie inwestycji w nową infrastrukturę telekomunikacyjną, w szczególności poprzez udostępnienie nowych częstotliwości dla bezprzewodowych usług szerokopasmowych, oraz zapewnienie większej niezawodności i bezpieczeństwa sieci łączności.

Wspomniany pakiet reform w sektorze telekomunikacji zmieni odpowiednie przepisy unijne z 2002 r. a jego wejście w życie planowane jest pod koniec 2009 roku. Proces rewizji pakietu dyrektyw telekomunikacyjnych obejmuje następujące kwestie:

- Nowe prawa konsumenta (zmiany operatora telekomunikacyjnego w ciągu 1 dnia, przejrzysta i porównywalna informacja o cenie, możliwość połączenia z bezpłatnymi numerami z zagranicy oraz skuteczniejszy wspólny numer alarmowy 112);
- Większy wybór dla konsumenta dzięki większej konkurencji (funkcjonalny rozdział dominujących operatorów telekomunikacyjnych);
- Większe bezpieczeństwo korzystania z sieci łączności (nowe instrumenty przeznaczone do zwalczania spamu, wirusów i innych ataków cybernetycznych);
- Nowe uregulowania w zakresie częstotliwości radiowych (lepsze zarządzanie widmem radiowym uzyskanym z tzw. dywidendy cyfrowej oraz udostępnienie częstotliwości na potrzeby bezprzewodowych usług szerokopasmowych);
- Lepsza regulacja sektora telekomunikacji;
- Większa niezależność organów regulacyjnych. Celem unijnej reformy w dziedzinie telekomunikacji jest wzmocnienie niezależności krajowych organów regulacyjnych zarówno od operatorów, jak i rządów.

W celu szybkiego i skutecznego wdrożenia reformy Komisja Europejska zaproponowała utworzenie Europejskiego Urzędu ds. Rynku Łączności Elektronicznej, który pomoże zapewnić spójną regulację we wszystkich 27 państwach członkowskich Unii Europejskiej. Nowy europejski regulator połączy i dzięki temu będzie skuteczniej wykonywał funkcje obecnej Europejskiej Grupy Regulatorów (ERG) oraz Europejskiej Agencji ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA).

Aby wnioski Komisji weszły w życie, muszą zostać przyjęte przez Parlament Europejski i Radę Ministrów UE.

Źródło: European Commission, Commission proposes a single European Telecoms Market for 500 million consumers, IP/07/1677, Brussels, 13 November 2007

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1677&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/07/458&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=3701

➤ Wspólnotowy standard telewizji mobilnej

Państwa członkowskie zaakceptowały propozycję Komisji Europejskiej przyjmując standard DVB-H (*Digital Video Broadcasting-Handheld*) jako obowiązującą w Unii Europejskiej technologię dla naziemnej telewizji mobilnej. Standard ten został opracowany przez europejskie firmy i instytuty badawcze przy wykorzystaniu funduszy wspólnotowych. W ten sposób zrezygnowano z wykorzystywania innych technologii np. DMB (*Digital Multimedia*

Broadcsting) wykorzystywanego w Korei Płd. oraz MediaFLO standardu opracowanego przez amerykańską firmę Qualcomm. Decyzja państw członkowskich podjęta większością 2/3 głosów (Holandia, Niemcy i Wielka Brytania wstrzymały się od głosu) oznacza, iż DVB-H zostanie w przyszłym roku dopisane do listy oficjalnych standardów wspólnotowych. Państwa członkowskie zostały zobowiązane do jego promowania przy planowaniu rozwoju telewizji mobilnej, tak aby uniknąć fragmentaryzacji tego rynku w skali wspólnotowej. Komisja Europejska natomiast zapewniła, iż będzie współdziałać z państwami członkowskimi w zakresie m.in. wypracowania polityki koncesyjnej dla telewizji mobilnej. Należy podkreślić, iż dotychczas standard DVB-H na skalę komercyjną był wykorzystywany we Włoszech i Finlandii, natomiast jego próby odbyły się w osiemnastu innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Komisja Europejska szacuje, iż w 2011 roku rynek telewizji mobilnej będzie wart ok. 20 miliardów EUR i będzie obejmował około 500 milionów osób na całym świecie.

Źródło: Commission strategy for mobile TV in Europe endorsed by Members States, 29 November 2007, IP/07/1815, <http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1815&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
Medianetwork, EU nations endorse standard system for mobile TV, 30 11 2007, <http://blogs.rnw.nl/medianetwork/eu-nations-endorse-standard-system-for-mobile-tv>

Rada Europy

RE

➤ Zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy na temat środków promujących wartość publiczną Internetu

Komitet Ministrów przyjął zalecenie promujące wartość publiczną Internetu (*Recommendation CM/Rec(2007)16 of the Committee of Ministers to member states on measures to promote the public service value of the Internet, adopted on 7 November 2007*). Zalecenie odpowiada oczekiwaniom użytkowników, iż usługi internetowe będą dostępne, przystępne cenowo, bezpieczne, niezawodne oraz trwałe. Zalecenie wskazuje, iż Internet stał się istotnym narzędziem pozwalającym ludziom na korzystanie ze swoich praw oraz uczestniczenie w życiu publicznym i procesach demokratycznych a także wyrażania swojej kreatywności. Internet promując korzystanie z niektórych praw może zagrażać jednak innym dotyczącym na przykład życia prywatnego czy godności ludzkiej. Dokument ten zachęca państwa członkowskie do zdefiniowania roli i odpowiedzialności głównych aktorów zarówno publicznych, prywatnych jak i społeczeństwa obywatelskiego. W sposób szczególny dokument zwraca się do podmiotów prywatnych przypominając o zmianie ich etycznej odpowiedzialności.

Źródło: Council of Europe, The internet – a public service for all, 08.11.2007, [http://www.coe.int/T/E/Human_Rights/media/Recommendation_CM/Rec\(2007\)16_of_the_Committee_of_Ministers_to_member_states_on_measures_to_promote_the_public_service_value_of_the_Internet,_adopted_on_7_November_2007](http://www.coe.int/T/E/Human_Rights/media/Recommendation_CM/Rec(2007)16_of_the_Committee_of_Ministers_to_member_states_on_measures_to_promote_the_public_service_value_of_the_Internet,_adopted_on_7_November_2007)
<https://wed.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1207291&Site=CM&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet=FFBB55&BackColorLogo=FFAC75>

➤ Zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy na temat środków dotyczących relacji medialnych z kampanii wyborczych

Komitet Ministrów przyjął zalecenie na temat środków dotyczących relacji medialnych z kampanii wyborczych (*Recommendation CM/Rec(2007)15 of the Committee of Ministers to member states on measures concerning media coverage of election campaigns, adopted on 7 November 2007*). Dokument ten stanowi uaktualnienie zalecenia nr R (99) 15 i bierze on przede wszystkim pod uwagę zmiany technologiczne oraz postępujący proces cyfryzacji. Zalecenie wprowadza nową definicję mediów w kontekście ich roli podczas kampanii wyborczych. Obejmuje ona media drukowane, media rozpowszechniane przez elektroniczne

sieci komunikacyjne (radio, telewizja, i inne linearne audiowizualne usługi medialne), serwisy informacyjne on-line oraz audiowizualne usługi medialne na żądanie. Zalecenie zawiera nową generalną zasadę, zgodnie z którą ramy prawne dotyczące relacji medialnych z kampanii wyborczych powinny respektować niezależność redakcyjną mediów. Państwa członkowskie powinny mianowicie zagwarantować jasną separację pomiędzy kontrolą nad mediami i procesem decyzyjnym dotyczącym treści medialnej a wykonywaniem władzy politycznej. Ponadto wszystkie media są zachęcane do rozwijania mechanizmów samoregulacyjnych oraz przyjmowania własnych standardów profesjonalnych i etycznych dotyczących sposobu relacjonowania kampanii wyborczych.

Dodatkowo też zalecenie zawiera nowe generalne zasady dotyczące przejrzystości oraz dostępu do mediów. Jeżeli dopuszczana jest płatna reklama telewizyjna, ramy prawne lub mechanizmy samoregulacyjne powinny zapewnić, że tego rodzaju reklamy są w sposób jasny rozpoznawalne.

Źródło: Council of Europe, Recommendation on measures concerning media coverage of election campaigns, 14.11.2007, [http://www.coe.int/T/E/Human_Rights/media/Recommendation_CM/Rec\(2007\)15_of_the_Committee_of_Ministers_to_member_states_on_measures_concerning_media_coverage_of_election_campaigns,_adopted_on_7_November_2007,https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1207243&Site=CM&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75](http://www.coe.int/T/E/Human_Rights/media/Recommendation_CM/Rec(2007)15_of_the_Committee_of_Ministers_to_member_states_on_measures_concerning_media_coverage_of_election_campaigns,_adopted_on_7_November_2007,https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1207243&Site=CM&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75)

Finlandia

FI

Fiński nadawca publiczny YLE wycofał się z planów likwidacji dwóch stacji radiowych tj. Radio Estrem oraz Radio Peili. Władze YLE postanowiły jednak zamknąć działalność kanału telewizyjnego Extra TV, jak również zwiększyć współpracę pomiędzy newsroomami celem ograniczenia kosztów. Zmiany związane są ze zmniejszającą się ściągalsnością abonamentu, co spowodowało spadek wpływów o 10 milionów EUR w tym roku. Malejąca ściągalsność abonamentu jest związana z przejściem na nadawanie cyfrowe. Organ nadzorczy nadawcy wciąż jednak rozważa inne formy ograniczenia kosztów funkcjonowania firmy. Ostatnie wydarzenia i decyzje wywołały protest wśród pracowników nie zgadzających się na drastyczne zmniejszanie kosztów i zatrudnienia.

Źródło: Medianetwork, YLE closing TV channel, consolidating news. 28.11.2007, <http://blogs.rnw.nl/medianetwork/vle-closing-tv-channel-consolidating-news>

Grecja

GR

Komisja Europejska zatwierdziła Program Operacyjny dla Grecji na lata 2007-2013, który objęty będzie współfinansowaniem z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (ERDF). Jednym z elementów wspomnianego programu jest konwergencja cyfrowa. Programem „Cyfrowej Konwergencji” Komisja objęła te regiony Grecji, które spełniły określone wymogi konwergencji (Macedonia Wschodnia i Tracja, Tesalia, Epir, Grecja Zachodnia, Peloponez, Wyspy Jońskie, Kreta i Północne Wyspy Egejskie).

Wspomniany program składa się z trzech podstawowych zagadnień:

- poprawa produktywności poprzez zwiększenie użytkowania technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT);
- polepszenie codziennego życia obywateli poprzez zwiększenie użytkowania technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ICT);
- wsparcie techniczne.

Budżet Programu „Cyfrowej Konwergencji” dla Grecji został ustalony na kwotę 1,075 mld EUR o z czego wkład Unii Europejskiej określono na kwotę 860 mln EUR.

Źródło: European Commission, Greece – Operational Programme 2007-13: Digital Convergence, MEMO/07/503, Brussels, 26 November 2007

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/07/503&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Irlandia

IE

Ministerstwo ds. Komunikacji, Energii i Zasobów Naturalnych zapowiedziało podwyżkę abonamentu o 2 EUR (do 160 EUR) od 1 stycznia 2008 roku. Szacuje się, iż podwyżka ta powinna skutkować wzrostem dochodów nadawcy publicznego RTE o ok. 2,8 mln EUR. Według ministerstwa podwyżka abonamentu powinna pomóc nadawcy publicznemu w przejściu na naziemne nadawanie cyfrowe.

Źródło: Medianetwork, Iris TV licence fee set to rise to 160 EUR, 14.11.2007,

<http://blogs.rnw.nl/medianetwork/irish-tv-licence-fee-set-to-rise-to-e160>

Niemcy

DE

20 Listopada odbyła się w Hanowerze pierwsza na świecie próba nadawania w technologii DRM Plus (DRM+), która ma się zakończyć 29 lutego 2008 roku. Próbę podjęło dwóch członków stowarzyszonych konsorcjum DRM tj. regulator rynku z Dolnej Saksonii (NLM) oraz Leibniz University of Hannover. Testowana technologia DRM Plus, opracowana przez europejskie konsorcjum DRM, ma umożliwić w przyszłości cyfryzację pasma VHF do 120 MHz. Wyniki testów mają stanowić podstawę do wprowadzenia technologii DRM plus.

Źródło: Medianetwork, World's first DRM+ broadcast launches in Germany, 21.11.2007,

<http://blogs.rnw.nl/medianetwork/worlds-first-drm-broadcast-launches-in-germany>

Stany Zjednoczone

USA

Przewodniczący amerykańskiego zintegrowanego regulatora FCC zaproponował częściową liberalizację przepisów ograniczających koncentrację krzyżową pomiędzy właścicielami prasy a mediów elektronicznych. Obecne przepisy zabraniają jednoczesnego posiadania nadawcy oraz gazety na tym samym rynku. Ze względu jednak na istotne zmiany technologiczne i rynkowe przewodniczący FCC zaproponował aby wspomniany zakaz został zniesiony w odniesieniu do dwudziestu największych rynków (miast). Jednocześnie zastrzegł, iż transakcje mogą dotyczyć dużych gazet codziennych oraz stacji telewizyjnej lub radiowych. W przypadku gdy przedmiotem transakcji jest stacja telewizyjna należy udowodnić, iż na danym rynku funkcjonuje przynajmniej osiem niezależnych od siebie własnościowo istotnych firm medialnych, ponadto przejmowana stacja telewizyjna nie może należeć do czterech największych stacji telewizyjnych na danym terenie. Przewodniczący FCC zaznaczył, iż proponowane zmiany są bardziej zachowawcze od reformy planowanej w 2003 roku, która miała dotyczyć 170 największych rynków. Jednocześnie przewodniczący podkreślił, iż pozostałe przepisy antykoncentracyjne, które wciąż są przeglądane przez FCC powinny zostać utrzymane.

Źródło: Medianetwork, FCC chief proposes to relax cross-media ownership ban, 14.11.2007,

<http://blogs.rnw.nl/medianetwork/fcc-chief-proposes-to-relax-cross-media-ownership-ban>

FCC, Chairman Kevin J. Martin Proposes Revision to the Newspaper/Broadcast Cross-Ownership Rule, 13.11.2007,

http://hraunfoss.fcc.gov/edocs_public/attachmatch/DOC-278113A1.pdf

➤ **Stanowisko Ofcom w sprawie przyszłej regulacji sektora radiowego**

Regulator rynku Ofcom opublikował swoje stanowisko w sprawie przyszłej regulacji radiostacji komercyjnych oraz środowiskowych (*community radio*). Stanowisko bierze pod uwagę rezultaty publicznych konsultacji przeprowadzonych w kwietniu, kiedy dyskutowano raport pt. „Przyszłość radia”.

W swoim stanowisku Ofcom podkreślił wagę radiowej treści lokalnej, której oczekują słuchacze. Jednocześnie regulator zaznaczył, iż rynek sam nie jest w stanie dostarczyć odpowiedniej ilości treści lokalnej, dlatego też konieczna jest interwencja ze strony Ofcom. W dokumencie podkreślono jednocześnie, iż według opinii słuchaczy jakość programów informacyjnych spada, jeśli nie są one produkowane lokalnie. Biorąc pod uwagę powyższe obserwacje Ofcom zaproponował aby wszystkie lokalne stacje radiowe FM dostarczały dziennie przynajmniej dziesięć godzin programu produkowanego lokalnie (razem z programem nadawanym w porze śniadania) oraz przynajmniej cztery godziny w soboty i niedziele. Ponadto Ofcom proponuje aby małe radiostacje miały możliwość dzielenia się programem (oprócz programu nadawanego w porze śniadania) z okolicznymi stacjami. Dodatkowo stacje lokalne mogą nadawać dziennie maksymalnie do trzech godzin tzw. programu sieciowego w ciągu tygodnia i dłużej w weekendy.

Stanowisko Ofcom odnosi się także do przepisów antykoncentracyjnych dotyczących rynku radiowego, które według regulatora powinny ulec uproszczeniu tak aby możliwa się stała dalsza konsolidacja tego sektora. Uproszczeniu według Ofcom powinny ulec także statutowe kryteria koncesyjne dla radiostacji środowiskowych a także okres ważności koncesji tych radiostacji powinien zostać przedłużony do pięciu lat. Zgodnie z propozycją Ofcom radiostacje środowiskowe powinny mieć możliwość traktowania tzw. czasu wolontariatu jako swojego dochodu.

Źródło: OFCOM News Releases, Ofcom sets out radio sector reforms: securing commercial viability and local content, 22.11.2007, http://www.ofcom.org.uk/media/news/2007/11/nr_20071122a

➤ **Badania rynkowe na temat tzw. dywidendy cyfrowej**

Ofcom opublikował wyniki badania rynkowego na temat możliwego wykorzystania tzw. dywidendy cyfrowej. Badanie to stanowi jedno z pięciu źródeł informacji, które mają pozwolić na ostateczny rozdział tzw. dywidendy cyfrowej. Zostało ono przeprowadzone w 2007 roku i obejmuje zarówno badanie ilościowe jak i jakościowe. Jego celem było uzyskanie informacji na temat preferencji konsumentów dotyczących sześciu rodzajów usług, które będą mogły zyskać na uwolnieniu dywidendy cyfrowej:

- Dodatkowe standardowe kanały na platformie Freeview
- Telewizja lokalna na platformie Freeview
- Kanały w standardzie High-definition na platformie Freeview
- Domowe sieci bezprzewodowe
- Polepszenie jakości mobilnych usług telefonicznych oraz mobilnego Internetu szerokopasmowego
- Telewizja mobilna.

Respondenci byli najpierw informowani na temat usług a następnie zostali poproszeni o uszeregowanie ich ze względu na ich prywatne preferencje oraz ze względu na znaczenie danej usługi dla społeczeństwa brytyjskiego. Zgodnie z wynikami badań największa ilość respondentów wskazała na dwóch pierwszych miejscach dodatkowe standardowe kanały na platformie Freeview jako usługę istotną dla nich prywatnie (43% respondentów) jak i dla

całego społeczeństwa (40%). Jako bardzo ważną usługę dla społeczeństwa wskazano również poprawę jakości mobilnych usług telefonicznych oraz mobilnego Internetu szerokopasmowego (40%). Ze względu na prywatne preferencje na drugim miejscu w rankingu znalazła się telewizja lokalna na platformie Freeview. Najniżej w obu rankingach znalazła się telewizja mobilna.

Źródło: Ofcom, Digital Dividend Review Market Research 2007, 28.11.2007,
<http://www.ofcom.org.uk/radiocomms/ddr/documents/research07/summary.pdf>

Zebrali i opracowali:

Albert Woźniak

Paweł Stępka